

ZASADY REALIZACJI
studenckiej *Praktyki archeologicznej*
na kierunku historia

1. W ramach programu **studiów drugiego stopnia** stacjonarnych i niestacjonarnych (kierunek historia, profil ogólnoakademicki) **na specjalności archeologicznej** Wydziału Historycznego studenci powinni odbyć praktykę w wymiarze: **80 godzin**
2. Za praktykę studenci otrzymują punkty ECTS, zgodnie z programem studiów.
3. Studenci odbywają praktyki w instytucjach prowadzących badania terenowe – wykopaliska, badania powierzchniowe zgodnie z wymogami art. 31 „Ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), jak również w ramach badań naukowych prowadzonych przez wyspecjalizowaną jednostkę naukową lub w posiadających działy archeologiczne muzeach.
4. W trakcie praktyk studenci doskonalą umiejętności praktyczne z zakresu wykorzystania wiedzy archeologicznej, na bazie działalności jednostki, gdzie praktyka jest odbywana.
5. W trakcie praktyki student:
 - 1) operuje w praktyce pogłębioną wiedzą na temat specyfiki metodologicznej archeologii;
 - 2) sprawnie operuje chronologią i terminologią naukową z zakresu archeologii;
 - 3) potrafi zastosować w pracy badawczej osiągnięcia archeologii w funkcji nauki pomocniczej historii, zna konteksty i interpretacje;
 - 4) potrafi opracować krótką, merytoryczną recenzję (np. wystawy, ekspozycji, skansenu) archeologiczną;
 - 5) wie kiedy i jak podjąć działania pozwalające chronić zabytki archeologiczne;
 - 6) prowadzi na bieżąco dzienniczek praktyk.
6. Dokumentację odbycia praktyki stanowi dzienniczek czynności praktyk prowadzony przez studenta, a na koniec potwierdzony przez instytucję przyjmującą praktykanta wraz z zamieszczoną i podpisaną opinią na temat kompetencji merytorycznych studenta.
7. W trakcie trwania praktyki student powinien posiadać aktualne ubezpieczenie nnw, złożone w dziekanacie i przedstawione instytucji, gdzie odbywa się praktyka.
8. Praktykę zalicza się na podstawie dzienniczka, wypełnionego i potwierdzonego przez jednostkę, w której student odbył praktykę. Zaliczenia dokonuje opiekun praktyk, po zapoznaniu się z dziennikiem praktyk, opinia i rozmowie ze studentem. Opiekun może też poprosić o przedstawienie dodatkowej dokumentacji, np. fotograficznej.

Opiekun praktyk:
dr hab. Radosław Lolo

ZASADY REALIZACJI
studenckiej Praktyki archiwalnej
na kierunku historia

1. Program praktyk obejmuje **studia drugiego stopnia** stacjonarne i niestacjonarne (*kierunek historia, profil ogólnoakademicki*) na specjalności **archiwalno-muzealnej**.
2. Praktyka dla studentów trwa:
 - 1) **60 godz. dla studiów stacjonarnych,**
 - 2) **60 godz. dla studiów niestacjonarnych**
3. W toku stacjonarnych i niestacjonarnych studiów drugiego stopnia, **praktyka archiwalna** jest ważnym etapem przygotowania studentów do zawodu archiwisty: może być odbywana w jednostkach organizacyjnych zarządzających narodowym zasobem archiwalnym w rozumieniu zapisów „Ustawy z dnia 14.07.1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach” (Dz. U. 1983, Nr 38, poz. 173 z późn. zm.).
4. Odbycie określonej w programie studiów praktyki jest dla studenta obowiązkowe.
5. Za odbycie praktyki przyznawane są punkty ECTS, zgodnie z zapisami programu studiów.
6. Celem praktyki archiwalnej jest konfrontacja wiedzy i umiejętności studentów z wymaganiami niezbędnymi w pracy archiwisty.
7. W toku praktyk student powinien:
 - 1) wykazać się w praktyce wiedzą na temat znaczenia archiwistyki w systemie nauk humanistycznych, znać metody badawcze archiwistyki jako dyscypliny historycznej;
 - 2) posiada umiejętności odczytywania rękopisów w języku ojczystym oraz ich streszczenia;
 - 3) wdrożyć się do realizacji podstawowych i praktycznych zadań archiwisty wykonywanych przez daną jednostkę organizacyjną;
 - 4) zastosować w praktyce przynajmniej wybrane metody badawcze archiwistyki jako subdyscypliny historycznej;
 - 5) dobrze i w szerokim zakresie operować terminologią stosowaną w archiwistyce;
 - 6) wykazać się umiejętnościami heurystycznymi w zakresie najważniejszych publikacji naukowych, czasopism z zakresu archiwistyki;
 - 7) doskonalić umiejętność posługiwania się elektronicznymi archiwalnymi bazami danych,
8. Warunkiem jej zaliczenia jest udział w pracach nad opracowaniem, o niewielkiej ilości jednostek archiwalnych, prostego zespołu archiwalnego, sporządzenie inwentarza kartkowego. Drugim warunkiem jest pozytywna opinia opiekuna – archiwisty oraz dyrektora /kierownika/ archiwum na temat zaangażowania studenta w realizację zleconych prac.
9. Praktyka zaliczana jest na podstawie opinii dyrektora /kierownika/ archiwum, wyrażonej na piśmie podpisanej i potwierdzonej pieczęcią oraz zapisów w dzienniku praktyk.
10. Zaliczenia praktyk archiwalnych dokonuje nauczyciel akademicki (kurator specjalności) wyznaczony przez Dyrektora programu studiów na podstawie opinii dyrektora /kierownika/ archiwum na temat wyżej wymienionych prac, wykonywanych przez studenta podczas praktyki archiwalnej, a wyszczególnionych w dzienniku praktyk.
11. Zasady organizacji praktyk studenckich w archiwach państwowych wraz z formularzem zgłoszeniowym oraz wzorem skierowania na praktykę określił Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych.

ZASADY REALIZACJI

studenckiej *Praktyki w muzeach lub archiwach*

na kierunku historia

1. Program praktyk obejmuje **studia drugiego stopnia** stacjonarne i niestacjonarne (*kierunek historia, profil ogólnoakademicki*) na specjalności **historia wojskowości**.
2. Praktyka trwa:
 - 1) **60 godz. dla studentów stacjonarnych;**
 - 2) **60 godz. dla studentów niestacjonarnych.**
3. W procesie realizacji efektów kształcenia praktyka jest ważnym elementem studiów, a jej odbycie jest obowiązkowe. Za praktykę student otrzymuje punkty ECTS, zgodnie z zapisem programu studiów.
4. Praktyki można odbywać w placówkach muzealnych¹ lub archiwach² podległych różnym organizatorom, działających w oparciu o statut, które posiadają w swoich zbiorach archiwalia wpisane do ewidencji, zabytki z zakresu historii wojskowości, czy też same w sobie są obiektami militarnymi o statusie zabytku.
5. Celem praktyk jest poznanie muzealnictwa od strony warsztatu, organizacji wewnętrznej placówki, a zwłaszcza wypełniania przez nie zadań w zakresie ochrony zbiorów, także zabytków nieruchomych na terenie swojego działania, procedur prawnych i popularyzatorskich w dziedzinie wypełniania funkcji społecznych.
6. Praktyka jest miejscem konfrontacji wiedzy teoretycznej pozyskanej w czasie studiów z realnym funkcjonowaniem wyspecjalizowanej instytucji. Jej celem jest nabycie praktycznych umiejętności w zakresie warsztatu badawczego historyka wojen i wojskowości, zasad opracowania zbiorów, upowszechniania wiedzy, promocji placówki.
7. Praktyka może obejmować swym zakresem zbiory, siedziby, komórki organizacyjne i kształcenie umiejętności oraz zasad łączenia obowiązków indywidualnych z zadaniami pracy zespołowej.
8. Warunkiem jej zaliczenia jest pozytywna opinia opiekuna oraz dyrektora /kierownika/ na temat zaangażowania studenta w realizację zleconych prac w zakresie: organizacji wewnętrznej ochrony zbiorów, ich inwentaryzacji, promocji placówki, popularyzacji wiedzy. Opinia winna zawierać datę i podpis kierownika i pieczęć instytucji.
9. Do zadań opiekuna praktyk należy :
 - 1) zapoznanie studenta z podstawowymi celami instytucji i jej poszczególnych komórek;

¹ w rozumieniu zapisu Art. 56 p.1 Ustawy z dnia 21.11.1996 o muzeach (Dz.U. 1996 nr 5, poz. 24 z późn. zm.)

- 2) umożliwienie uczestniczenia studentowi w realizacji najprostszych aktualnych działań;
- 3) wystawienie studentowi opinii zawierającej ocenę jego przygotowania i aktywności intelektualnej podczas odbywania praktyki.

10. W trakcie praktyk student:

- 1) wykazuje się umiejętnością stosowania w praktyce wiedzy faktograficznej i metodologicznej pozwalającej włączać się merytorycznie w bieżące prace jednostki;
- 2) biegle operuje terminologią historii wojskowości, zwłaszcza w obszarze zasobu archiwalnego/muzealnego placówki;
- 3) posiada umiejętność odczytywania i wartościowania we własnym kontekście kulturowym zabytków/archiwów związanych z dziejami wojskowości a mieszczących się w profilu zbiorów placówki;
- 4) przejawia gotowość do współtworzenia i efektywnej realizacji programu edukacyjnego, popularyzatorskiego w ramach działalności statutowej placówki, gdzie odbywa się praktyka;
- 5) w pracy merytorycznej wykazuje umiejętności heurystyczne, zależnie od zadania potrafi podjąć ukierunkowane samokształcenie;
- 6) potrafi aktywnie włączyć się w promocję wydarzeń historycznych związanych z historią wojskowości;
- 7) prowadzi na bieżąco Dzienniczek praktyki.

11. Zaliczenia praktyk dokonuje opiekun praktyk, na podstawie opinii dyrektora /kierownika/ placówki muzealnej na temat wyżej wymienionych prac, wykonywanych przez studenta podczas praktyki. Do dokumentacji praktyk załącza się także w razie potrzeby opracowania merytoryczne, dokumentację udziału praktykanta w działaniach promocyjnych, programach dofinansowanych zewnętrznie itp.

Opiekun praktyk:

dr hab. Radosław Lolo

² w rozumieniu zapisów Ustawy z dnia 14.07.1983 o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. 1983 nr 38, poz. 173 z późn. zm.

ZASADY REALIZACJI
studenckiej Praktyki muzealnej
na kierunku historia

1. Program praktyk obejmuje **studia drugiego stopnia** stacjonarne i niestacjonarne (*kierunek historia, profil ogólnoakademicki*) na specjalności **archiwalno-muzealnej**.
2. Praktyka trwa:
 - 1) **60 godz. dla studentów stacjonarnych;**
 - 2) **60 godz. dla studentów niestacjonarnych.**
3. Praktyki są ważnym elementem studiów przygotowujących do zawodu muzealnika, czy pracownika placówek handlu dziełami sztuki. Praktyki można odbywać w placówkach muzealnych podległych różnym organizatorom, działających w oparciu o statut i spełniających wymogi zapisu Art. 56 p. 1 „Ustawy z dn. 21.11.1996 r. o muzeach” (Dz. U. 1996, Nr 5, poz. 24 z późn. zm.).
4. Za odbycie praktyki przyznawane są punkty ECTS, zgodnie z zapisem programu studiów.
5. Celem praktyk jest konfrontacja wiedzy teoretycznej pozyskanej w czasie studiów z realnym działaniem instytucji muzealnej i ochrony zabytków. Jej celem jest też nabycie praktycznych umiejętności w zakresie warsztatu muzealnego.
6. W trakcie praktyki student:
 - 1) biegle operuje terminologią muzealniczą;
 - 2) potrafi na potrzeby placówki operować umiejętnościami heurystycznymi;
 - 3) potrafi samodzielnie przygotować i zamieścić w Internecie prosty tekst promocyjny dotyczący zakresu działalności muzealnej;
 - 4) doskonali wiedzę i kompetencje niezbędne do pracy na stanowiskach merytorycznych w muzeum;
 - 5) wykazuje postawę aktywną w promocji i ochronie dziedzictwa kultury w regionie;
 - 6) prowadzi dziennik praktyk.
7. Student ma obowiązek złożenia końcowego sprawozdania oraz zawierającego opinię dziennika praktyk.
8. Od opiekuna praktyk chcemy oczekiwać:
 - 1) zapoznania studenta z podstawowymi celami instytucji i jej poszczególnych komórek,
 - 2) umożliwienie uczestniczenia studentowi w realizacji najprostszych aktualnych działań,
 - 3) wystawienie studentowi opinii zawierającej ocenę jego przygotowania i aktywności intelektualnej podczas odbywania praktyki.
9. Zaliczenia praktyk dokonuje nauczyciel akademicki (kurator specjalności) wyznaczony przez Dyrektora programu studiów, na podstawie pisemnej opinii, zapisów dziennika praktyk i rozmowy ze studentem.

Opiekun praktyk:
dr hab. Radosław Lolo

ZASADY REALIZACJI

studenckiej *Praktyki nauczycielskiej* – szkoła ponadpodstawowa na kierunku historia

1. Regulamin obejmuje **studia drugiego stopnia** stacjonarne i niestacjonarne (kierunek historia, profil ogólnoakademicki).
2. **Specjalność nauczycielska: praktyka nauczycielska – 120 godz.** (120 h – liceum ogólnokształcące lub technikum i inne) zgodnie z aktualnymi przepisami dotyczącymi standardów kształcenia nauczycieli.
3. Za praktyki przyznawane są punkty ECTS, zgodnie z programem studiów.
4. Praktyka nauczycielska ciągła w szkołach ponadpodstawowych (w rozumieniu zapisów Ustawy o systemie oświaty (Dz.U. 2018 poz. 1457), gdzie nauczany jest przedmiot historia), jest ważnym etapem zawodowego przygotowania studentów do pracy w szkole. Stanowi dla nich sprawdzian posiadanej wiedzy i umiejętności niezbędnych w zawodzie nauczyciela, daje możliwość zapoznania się z wymaganiami merytorycznymi i metodycznymi stawianymi nauczycielowi. Praktyka ma charakter obligatoryjny, a jej zaliczenie jest jednym z warunków uzyskania kwalifikacji zawodowych nauczyciela.
5. Celem praktyki jest zapoznanie studenta z całokształtem działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, z typowymi problemami dydaktyczno-wychowawczymi, z którym spotyka się nauczyciel – dydaktyk i nauczyciel-wychowawca. W trakcie praktyki student zapozna się z podstawowymi dokumentami pracy nauczyciela (dzienniki lekcyjne, PSO, plan pracy wychowawcy), pozna praktyczne formy pracy z uczniem zdolnym i z dysfunkcjami, zapozna się z podstawowymi aktami prawa oświatowego (Karta Nauczyciela, w tym ścieżki awansu zawodowego) oraz z dokumentacją szkoły (Statut, WSO). Student pozna różnorodne aspekty pracy wychowawczej nauczyciela wychowawcy i pedagoga szkolnego.
6. W trakcie praktyki student:
 - 1) stosuje w praktyce usystematyzowaną wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki ogólnej niezbędnej do pracy w szkole;
 - 2) stosuje w sposób przemyślany i adekwatny do celów lekcji różne metody dydaktyczne i potrafi je stosować na lekcjach;
 - 3) tworzy i wdraża dostosowaną do celów edukacyjnych strukturę lekcji różnych typów;
 - 4) potrafi przygotować pełną dokumentację pracy wychowawcy i nauczyciela;
 - 5) przygotowuje sprawdziany i scenariusze uroczystości, zróżnicowane pod względem poziomu uczniów zgodne z PSO;
 - 6) kształtuje podstawy tolerancji i prawidłowo reaguje w sytuacjach konfliktu;

- 7) rozumie potrzebę kooperacji z różnymi organami szkoły i stosuje ją w praktyce;
 - 8) wykazuje dążność do samokształcenia poprzez propozycje lektur i inne pozalekcyjne formy zajęć;
 - 9) wykazuje i realizuje w praktyce kompetencje w zakresie elementarnej diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej uczniów ze specjalnymi problemami edukacyjnymi;
 - 10) potrafi dobrać podstawowe lektury umożliwiające dalsze samokształcenie w kierunku podnoszenia kwalifikacji merytorycznych jako wychowawcy lub pedagoga;
 - 11) potrafi stosować różnego rodzaju techniki w funkcji prawidłowo dobranych do celów edukacyjnych pomocy dydaktycznych w obszarze pracy wychowawczej.
7. Termin – zaliczenie do końca trzeciego semestru.
 8. Miejsce- szkoła ponadpodstawowa (w tym min. 30% obserwacji i prowadzenia zajęć w placówce realizującej podstawę z historii w zakresie rozszerzonym).
 9. Do czasu trwania praktyki zalicza się: obserwacje lekcji, samodzielne prowadzenie lekcji, udział w pozalekcyjnych formach życia, wycieczki, konkursy, uroczystości, analiza dokumentacji pracy nauczyciela, udział w zespołach międzyprzedmiotowych.
 10. W trakcie praktyk student powinien samodzielnie przeprowadzić 10 godz. Lekcyjnych z przedmiotu historia oraz obserwować 40 godz. lekcyjnych z bloku humanistycznego.
 11. Student ma obowiązek prowadzenia dzienniczka praktyk, dokumentującego wszystkie wykonywane czynności, przygotowania konspektów obserwowanych lekcji oraz scenariuszy przeprowadzonych lekcji. Po zakończeniu praktyk student przekazuje dokumentację opiekunowi praktyk.
 12. Do zadań nauczyciela- opiekuna należy: włączenie studenta w tok pracy szkoły; ustalenie harmonogramu zajęć, kontrola dyscypliny pracy studenta, obserwowanie zajęć prowadzonych przez studenta, udzielanie rad i wskazówek, omawianie i ocenianie zajęć prowadzonych przez studenta, wystawienie na końcu dzienniczka opinii o pracy studenta oraz potwierdzenie opinii pieczęcią szkoły i podpisem dyrektora.
 13. Zaliczenia praktyk w indeksie studenta dokonywane jest przez opiekuna praktyk, na podstawie:
 - 1) dokładnie wypełnionego dzienniczka praktyk;
 - 2) opinii nauczyciela – opiekuna;
 - 3) 5 konspektów z obserwowanych lekcji;
 - 4) 6 scenariuszy lekcji przeprowadzonych samodzielnie (z uwzględnieniem propozycji zajęć pozalekcyjnych).

Opiekun praktyk:
Dr Marta Milewska

ZASADY REALIZACJI

studenckiej Praktyki pedagogicznej – szkoła ponadpodstawowa na kierunku historia

1. Regulamin obejmuje **studia drugiego stopnia** stacjonarne i niestacjonarne (kierunek historia, profil ogólnoakademicki).
2. **Specjalność nauczycielska: praktyka pedagogiczna – 30 godz.** (30 h – liceum ogólnokształcące lub technikum i inne) zgodnie z aktualnymi przepisami dotyczącymi standardów kształcenia nauczycieli.
3. Za praktyki przyznawane są punkty ECTS, zgodnie z programem studiów.
4. Praktyka nauczycielska ciągła w szkołach ponadpodstawowych (w rozumieniu zapisów Ustawy o systemie oświaty (Dz. U. 2018 poz. 1457) jest ważnym etapem zawodowego przygotowania studentów do pracy w szkole. Stanowi dla nich sprawdzian posiadanej wiedzy i umiejętności niezbędnych w zawodzie nauczyciela, daje możliwość zapoznania się z wymaganiami merytorycznymi i metodycznymi stawianymi nauczycielowi. Praktyka ma charakter obowiązkowy, a jej zaliczenie jest jednym z warunków uzyskania kwalifikacji zawodowych nauczyciela.
5. Celem praktyki jest zapoznanie studenta z całokształtem działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, z typowymi problemami dydaktyczno-wychowawczymi, z którym spotyka się nauczyciel – dydaktyk i nauczyciel-wychowawca. W trakcie praktyki student zapozna się z podstawowymi dokumentami pracy nauczyciela (dzienniki lekcyjne, PSO, plan pracy wychowawcy), pozna praktyczne formy pracy z uczniem zdolnym i z dysfunkcjami, zapozna się z podstawowymi aktami prawa oświatowego (Karta Nauczyciela, w tym ścieżki awansu zawodowego) oraz z dokumentacją szkoły (Statut, WSO). Student pozna różnorodne aspekty pracy wychowawczej nauczyciela wychowawcy i pedagoga szkolnego.
6. W trakcie praktyki student:
 - 1) stosuje w praktyce i operuje usystematyzowaną wiedzą z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki ogólnej niezbędnej do pracy w szkole,
 - 2) potrafi stosować różnego rodzaju techniki w funkcji prawidłowo dobranych do celów edukacyjnych pomocy dydaktycznych w obszarze pracy wychowawczej.
 - 3) potrafi dobrać środki i metody pracy do potrzeb wychowawczych i opiekuńczych uczniów. Obserwuje uczniów, analizuje ich zachowanie oraz prowadzi działania w celu zwiększenia efektywności pracy nauczyciela w zakresie obowiązków wychowawczych,

- 4) potrafi rozpoznać potrzeby edukacyjne uczniów oraz angażować ich w działalność na rzecz własnego rozwoju. Prowadzi działania, które mają pomóc uczniom dostrzec potrzebę uczenia się przez całe życie,
 - 5) potrafi przygotować pełną dokumentację pracy wychowawcy i nauczyciela,
 - 6) kształtuje podstawy tolerancji i prawidłowo reaguje w sytuacjach konfliktu,
 - 7) rozumie potrzebę kooperacji z różnymi organami szkoły i stosuje ją w praktyce,
 - 8) wykazuje dążność do samokształcenia poprzez propozycje lektur i inne pozalekcyjne formy zajęć.
7. Termin – zaliczenie do końca drugiego semestru.
 8. Miejsce- szkoła ponadpodstawowa.
 9. Do czasu trwania praktyki zalicza się: obserwacje lekcji z wychowawcą, udział w pozalekcyjnych formach życia, wycieczki, konkursy, uroczystości, analiza dokumentacji pracy wychowawcy, udział w działaniach wychowawczych szkoły.
 10. W trakcie praktyk student powinien samodzielnie przeprowadzić 2 lekcje z wychowawcą oraz prowadzić obserwacje 10 godz. lekcyjnych z wychowawcą, zapoznać się z projektami wychowawczymi realizowanymi przez placówkę oraz dokumentacją w tym zakresie.
 11. Student ma obowiązek prowadzenia dzienniczka praktyk, dokumentującego wszystkie wykonywane czynności, przygotowania konspektów obserwowanych lekcji oraz scenariuszy przeprowadzonych lekcji. Po zakończeniu praktyk student przekazuje dokumentację opiekunowi praktyk.
 12. Do zadań nauczyciela- opiekuna należy: włączenie studenta w tok pracy szkoły; ustalenie harmonogramu zajęć, kontrola dyscypliny pracy studenta, obserwowanie zajęć prowadzonych przez studenta, udzielanie rad i wskazówek, omawianie i ocenianie zajęć prowadzonych przez studenta, wystawienie na końcu dzienniczka opinii o pracy studenta oraz potwierdzenie opinii pieczęcią szkoły i podpisem dyrektora.
 13. Zaliczenia praktyk w indeksie studenta dokonywane jest przez opiekuna praktyk, na podstawie:
 - 1) dokładnie wypełnionego dzienniczka praktyk;
 - 2) opinii nauczyciela – opiekuna;
 - 3) 4 konspektów z obserwowanych lekcji;
 - 4) 2 scenariuszy lekcji przeprowadzonych samodzielnie (z uwzględnieniem propozycji zajęć pozalekcyjnych).

Opiekun praktyk:

Dr Marta Milewska